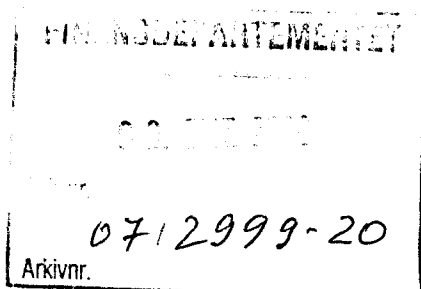

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo 7. oktober 2008

Høringsuttalelse - Tiltak for bedret konkurranse for fripoliser

1.

Det vises til Finansdepartementets brev av 1. juli 2008¹ samt vedlagt høringsnotat av samme dato. Notatet synes å være basert på et forarbeid fra Kredittilsynet, som igjen var initiert av en henvendelse til Finansdepartementet fra Silver Pensjonsforsikring AS sommeren 2007.

2.

På generelt grunnlag er Norske Pensjonskassers Forening positivt innstilt til forslag som er egnet til å fremme konkurransen innen fripolisemarkedet. Som bemerket i Finansdepartementets høringsnotat er omtrent 70 milliarder kroner plassert i fripoliser. De tre største livsforsikringsselskapene har en samlet markedsandel, hva fripoliser angår, på godt over 90 prosent. Dette kan betraktes som mindre heldig og kan videre indikere at konkurransen relatert til fripoliser er begrenset. Finansdepartementet antyder lav mobilitet for fripoliser og angir svak kunnskap hos kundene som en forklaringsfaktor.

3.

Finansdepartementet foreslår en opplysningsplikt ved utstedelse av fripolise. Det skal gis grunnleggende produktinformasjon samt tydelige opplysninger om flytteadgang, flyttegebyr og oppsigelsesfrist.

Norske Pensjonskassers Forening betrakter det som nærliggende at kundene også aktivt må informeres om fortsatt flytterett *etter* at flytteretten har vært benyttet. Av ulike årsaker kan den enkelte ha ønske om å flytte politen på nytt; adekvat informasjon vil i så henseende kunne være nødvendig. Tilgjengelige og sammenlignbare opplysninger kan representere et kundefremmende tiltak som gir bedre forutsetninger for forståelse av produktet og plassering av fripolise.

¹ Med Finansdepartementets referanse 07/2999 FM TMe/AG

4.

Etter forsikringsvirksomhetsloven² § 7-11 skal det opprettes og føres konto for den enkelte forsikring³. Regnskap og forsikringsteknisk status ved årets utgang skal fremgå. Finansdepartementet foreslår nå at det i den årlige kontoutskriften for fripoliser skal opplyses om kroneverdien av det overskudd som selskapet faktisk har mottatt tre siste år. Videre skal det opplyses om andel av overskudd som har medgått til å dekke eventuelt negativt risikoresultat. Norske Pensjonskassers Forening slutter seg til forslaget. De avgitte opplysningene bør være av en slik karakter at disse lett kan sammenlignes med tilsvarende tallmateriale fra andre leverandører.

Etter vår oppfatning vil det være relevant at det fremgår av årsoppgaven hvilken nettoavkastning i prosent fripolisen de facto har hatt siste år⁴. Hvilken avkastning man ville ha hatt ved et resultat på 3,4 og 5 prosent er mindre interessant.

5.

Norske Pensjonskassers Forening viser til forsikringsvirksomhetslovens forarbeider og mener at oppsigelsesfristen for fripoliser bør forbli på to måneder slik den nå er etter gjeldende rett. Sammenligningen med oppgjørsfristen for individuelle pensjonsordninger⁵ vurderes som mindre relevant. Det vil kunne være tidkrevende å foreta de nødvendige forsikringstekniske beregninger og det vil kunne være påkrevet å foreta verdirealisering.

6.

Ved overføring av midler etter oppsigelsesfristens utløp skal jf. forsikringsvirksomhetsloven § 11-9 annet ledd første punktum svares avkastning frem til tidspunkt for oppgjør. Avkastningen skal beregnes etter renten på folioinnskudd i Norges Bank tillagt to prosentenheter, så fremt ikke en høyere rentesats er avtalt. Dette følger av samme bestemmelse siste punktum. Norske Pensjonskassers Forening mener gode grunner tilsier en videreføring av gjeldende rettstilstand. Herunder vises det til hensynet til et ensartet regelverk. Videre vil presumptivt leverandører bestrebe et rettidig oppgjør og anvendelse av morarente etter forsinkelsesrenteloven⁶ vil neppe gi forsterket incitament, også hensett konkurransesituasjonen og eget renommé.

7.

I samsvar med forsikringsvirksomhetsloven § 11-5 fjerde ledd skal det betales et flyttegebyr til dekning av kostnader pensjonsinnretningen har ved å avslutte kontrakten og foreta en overføring av midlene. Flyttegebyret påhviler fripoliseinnehaveren⁷.

² Lov om 10. juni 2005 nr. 44.

³ I høringsnotatet vises det uriktig til forsikringsvirksomhetsloven § 7-10

⁴ Prosentvis avkastning siste år og eventuelt siste tre år. Angitt avkastning i prosent gir et godt sammenligningsgrunnlag relatert til bankinnskudd, obligasjoner og børs.

⁵ Lov om individuell pensjonsordning av 27. juni 2008 nr § 1-5. Finansdepartementet har i notatet av 1. juli 2008 vist til nevnte lovs forarbeid, men har ikke hensyntatt at loven på dette tidspunktet var vedtatt av Stortinget.

⁶ Lov av 17. desember 1976. Etter loven § 3 er morarenten p.t. satt til 12,75 prosent.

⁷ Dette fremgår av lovens forarbeid; Ot.prp. nr 11 (2003-2004).

Norske Pensjonskassers Forening bemerker at flyttegebyret ikke representerer en represalie overfor kunden som vil flytte. Gebyret, som etter forskrift⁸ kan utgjøre maksimalt kroner 200, skal dekke kostnader som påløper innretningen ved flytting. Flytteutgifter ut over nevnte beløp kan ikke kreves av kunden⁹.

Flytting av fripolise vil de facto lede til kostnader og det er nærliggende at den som flytter, og dermed utløser utgiftsposten, belastes denne. Dekkes ikke utgiften av kunden, så vil gjenværende kundemasse i realiteten måtte bære kostnaden. Dette er urimelig. Videre opplyser bransjen at faktiske flyttekostnader overstiger maksimalt flyttegebyr; dog innebærer gebyret at deler av utgiftene dekkes. Norske Pensjonskassers Forening mener på denne bakgrunn at gjeldende bestemmelser om flyttegebyr for fripoliser bør videreføres.

Muligens vil et bortfall av flyttegebyr kunne lede til økt flytteaktivitet, men Norske Pensjonskassers Forening anser det som urimelig at konkurransen eventuelt skal fremmes på øvriges kunders regning.

8.

Når kollektiv livsforsikring opphører har det enkelte medlem, etter forsikringsavtaleloven¹⁰ § 19-7, en rett til å tegne fortsettelsesforsikring uten avgivelse av nye helseopplysninger. Det skal informeres om denne opsjonen. Denne må benyttes innen seks måneder etter at selskapets ansvar bortfalt.

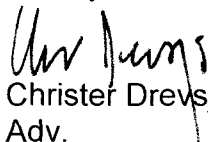
Etter de alminnelige reglene i foretakspensjonsloven¹¹ § 4-7 annet ledd utstedes fripolisen av selskapet som tegnet forsikringen¹². Pensjonskassene kan utkontraktere utstedelse av fripolise jf foretakspensjonsloven § 4-8.

Finansdepartementet foreslår at dersom det generelt åpnes for konkurranseutsettelse av retten til å utstede fripoliser, skal det også oppstå en plikt til å tilby fortsettelsesforsikring uten avgivelse av nye helseopplysninger. Dette synes fornuftig etter Norske Pensjonskassers Forenings oppfatning.

9.

Som bemerket innledningsvis er Norske Pensjonskassers Forening positivt innstilt til bedret konkurranse relatert til fripoliser. Dog er det av vesentlig betydning at konkurransefremmende tiltak ikke skjer på bekostning av øvrig kundemasse.

For styret i Norske Pensjonskassers Forening,

Christer Drevsjø
Adv.

⁸ Forskrift av 30. juni 2006 nr 869 § 11-3 første ledd annet punktum.

⁹ Samme forskrift § 11-3 siste ledd.

¹⁰ Lov av 16. juni 1989 nr. 69.

¹¹ Lov av 24. mars 2000 nr. 16.

¹² Foretakspensjonsloven § 4-8 har særregler for pensjonskasser.